

Obrtnijske raznoterosti.

Umetni les, kakoršnega Angleži pogostoma rabijo pri stavbenem mizarstvu, ima skoraj polovico svoje teže primešane ilovice, drugo pa je večinoma predivo ali pa stare vrvi, nekaj železnega vitrijola, malo lima in asfalta. Ta umetni les prodajajo v pločah, 6 do 25 mm debelih, 2 metra širokih in 4 m dolgih.

Rosejeva kovina. Za male okraske na okvire in druge predmete se more z vspehom rabiti takozvana Rosejeva kovina, to je zlitina treh kovin, ki se uže pri 94 stopinjah Celsijevega termometra lepo raztopi. Iz te kovine se prav naglo in dobro lijejo različni, ponavljajoči se okraski. Sestavljena je iz 1 dela svinca, 1 dela cina in 8 delov bismuta (Wismuth).

Kmetijstvo.

Nekaj pravil za kmetovalca.

1. Prideluj le take rastline, ki ugajajo podnebjju in zemlji dotičnega kraja, ter zatorej dajo zares dober pridelek.

2. Goji posebno take rastline, ki imajo razmerno veliko vrednost, n. pr. tak ječmen, ki je posebno dober za pivo.

3. Pripravne kose zemlje odloči za sadje in zelenjavo, pa tudi za zdravilne rastline. Posebno poslednje dobro vspevajo v zemlji, ki ni kaj prida za druge rastline.

4. Sej le najboljše in čisto seme, sploh le take vrste, od katerih pričakuješ obilnega pridelka.

5. Vvedi na svojem posestvu persti in gospodarskim razmeram primerno zaporedno razvrstitev pridelkov, to je, da na jedni in isti njivi v neki gotovi vrsti seješ ali sadiš rastline, ne da bi sejal isto žito več let zaporedoma. Kaka razvrstitev je primerna, bomo ob priliki še govorili.

6. Dušec pomnožuj v zemlji z zelenim gnojenjem in pa s pridelovanjem sočivja.

7. Zemljo pametno obdeluj, zlasti globoko, da se porabijo tudi redilne snovi spodnjih plastij.

9. Porablaj pripravne stroje in orodja, da si privaruješ časa in dela.

10. Travnike pridno gnoji in skrbno namakaj.

10. Pregarjaj vse sovražnike rastlin in živali in to nepretrgano in brez prizanašanja.

11. Različna kmetijska dela opravljaj o pravem času.

12. Posebno bodi previden, kadar kupuješ seme, krmo, gnojila in druge potrebščine.

13. Redi le taka živinska plemena, pri katerih dosti prirediš, ali ki so dobra za delo.

14. Skrbi živini za zadostno in razmeram primerno krmo.

15. Gnoj skrbno zbiraj in zemljo dobro gnoji in primerno rastlinam, katere misliš sejati ali saditi.

16. Vse dohodke in izdatke zapisuj, da lahko vsak čas pregledaš, ali si kaj in koliko si prigospodaril. Zapisuj vse natančno, koliko si posejal, porabil gnoja, pridelal tega ali onega žita, ker le tako se še le dobro prepričaš, če se splača to ali ono žito pridelavati ali ne.

17. Čitaj kak dober gospodarski časnik, da se poučiš o novjšem napredku kmetijstva. Dandanes mora kmetovalec tudi napredovati. Časi so slabi. Če ne bode porabil novih iznajdb in skušenj v svojo korist, pa bode zaostajal za svojimi umnejšimi sosedi.

18. Posebno bodi previden pri kupovanji strojev, da te agenti ne osleparijo. Pred vsem tudi dobro prevdari, če je stroj primeren za tvoje razmere in potrebe. Dober kmetijski stroj je neprecenljive vrednosti za kmeta, slab pa mu nič ne koristi. Velik posestnik tudi potrebuje drugačnih strojev nego majhni.

19. Posebno gledaj povsod na čistost, ravno tako v hiši, v hlevu in pri orodji. V snažnih in zračnih hlevih je živina bolj zdrava, v snažnih stanovanjih pa ljudje. Pri strojih imaš veliko škodo, če pustiš, da zarjove.

20. Posebno se pa vsakemu kmetovalcu tudi mora priporočati varčnost, da ne zagazi v dolgove, iz katerih se težko izkoplje. Vedno mora tudi misliti, da za dobrimi letinami, rade pridejo slabe.

21. Priporočati je tudi vsakemu kmetovalcu, da varno postopa z ognjem in lučjo, da se obvaruje požara. Svoja poslopja naj ima zavarovana pri kaki dobri zavarovalnici, da dobi odškodnino, ko bi mu pogorela hiša ali hlev.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nahrál Fr. Jaroslav.

257.

Upor. Nevarnosti. Nočno potovanje.

Mesto da je šel naravnost od Taboraha proti jezeru Tanganika, bil je Stanley sedaj primoran radi teh dogodkov, da zavije na jug. Šel je preko pokrajín Ukonongo, Ukauendi in Uhha. Ali tu so nastajale nove težave, kajti vse te pokrajine so bile do celega barbarske in neprijazne Evropejcem. Po vrhu so se mu na obalah Gomme-a uprli lastni ljudje.

Bilo je to 7. oktobra. Stanley dade trobiti na odhod. Ljudje so pobrali svoje svežnje molčé ali čmrni, videlo se jim je, da neradi gredó. Stanley je ostal mej poslednjimi, da priganja omahljivce in lenuhe. Pol ure pozneje je karavana kar obstala, ljudje so pometali po tleh prtljago, stopili v gruče, govorili srdito in zamahovali z rokami.

Energija Stanleyeva je poznata. Brez odlašanja pograbi puško in jo nabije, pripravi revolverje in stopi k neposlušnikom. Tudi oni so pograbili orožje, in dvojica od njih, ki sta bila največja, namerila sta puški. Stanley jima zažuga s puško, da ju hoče postreliti, ako se ne umakneta. Rada sta se umaknila, a jeden je skočil za hrbet Stanleyu. Stanley se hitro obrne in pomeri vánj. Črnc ves prestrašen izpusti orožje, a Stanley ga porine, da odleti 10 korakov.